Warszawa, dnia 05 lutego 2020

MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

Znak sprawy:ŻW.zch.870.1.8.2020

Pan
Roman Miksa
Wójt Gminy Czarnocin
ul. Główna 142
97-318 Czarnocin

W nawiązaniu do pisma z dnia 23 grudnia 2019 r. znak: 0711.12.2019 przekazującego uchwałę nr XV/133/2019 Rady Gminy Czarnocin z dnia 20 grudnia 2019 r. w sprawie zajęcia stanowiska dotyczącego podjęcia koniecznych działań zmierzających do zatrzymania rozprzestrzeniania się wirusa afrykańskiego pomoru świń (ASF) przysłanego przy piśmie Pana Rafała Siemianowskiego Zastępcy Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów z dnia 2 stycznia 2020 r. znak: BPRM.217.3.13.2019.JG/KG(2) uprzejmie informuję, co następuje.

Działania związane z ograniczaniem szerzenia się ASF na terytorium RP są podejmowane w sposób ciągły, z zastosowaniem wszelkich dostępnych środków, na wielu płaszczyznach we współpracy z różnymi resortami i instytucjami.

Przede wszystkim kontynuowane są działania na rzecz redukcji populacji dzików na terenie całego kraju. Redukcja populacji dzików do jak najniższego poziomu, a tym samym eliminacji wirusa ASF ze środowiska naturalnego pozostaje aktualnie najważniejszą kwestią i jest zadaniem priorytetowym. Obecność wirusa ASF w populacji dzików, pozostaje w ścisłej korelacji z pojawiającymi się ogniskami choroby w gospodarstwie.

Redukcja populacji dzików jest realizowana na terytorium Polski w sposób ciągły, w pierwszej kolejności w ramach planowej gospodarki łowieckiej, za którą odpowiada Ministerstwo Klimatu (wcześniej Ministerstwo Środowiska) i – uzupełniająco – poprzez wykonywanie odstrzałów sanitarnych nakazanych w drodze rozporządzeń powiatowego lekarza weterynarii lub wojewody i wykonywanych przez myśliwych zrzeszonych w Polskim Związku Łowieckim. Działania mające na

celu zwiększenie liczby pozyskanych dzików w ramach polowań czy odstrzału sanitarnego są i będą kontynuowane, w celu ograniczenia zagęszczenia populacji dzika zgodnie z rekomendacjami Międzyresortowego Zespołu ds. łagodzenia skutków związanych z wystąpieniem przypadków ASF przekazanymi do realizacji Ministrowi Środowiska do poziomu 0,1 osobnika/km^2.

Należy również zwrócić uwagę, że zarządcy lub dzierżawcy obwodu łowieckiego zobowiązani są do realizowania rocznych planów łowieckich, określających liczbę i gatunek zwierząt łownych planowanych do pozyskania lub odłowu w danym roku gospodarczym. Roczne plany łowieckie są sporządzane przez dzierżawcę obwodu łowieckiego, po zasięgnięciu opinii właściwych wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) oraz właściwej izby rolniczej, i podlega zatwierdzeniu przez właściwego nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe w uzgodnieniu z Polskim Związkiem Łowieckim. Niezrealizowanie przez dzierżawcę obwodu łowieckiego rocznego planu łowieckiego na poziomie co najmniej 80% określonej w tym planie minimalnej liczby zwierzyny grubej do pozyskania, w każdym z trzech następujących po sobie łowieckich lat gospodarczych może skutkować wypowiedzeniem umowy dzierżawy obwodu łowieckiego.

Należy również zwrócić szczególną uwagę na rozwiązania zawarte w ustawie z dnia 20 grudnia 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia zwalczania chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2020 r. poz. 148).

Ww. ustawa wchodzi w życie z dniem 31 stycznia 2020 r. i wprowadza narzędzia pozwalające na realizację odstrzału sanitarnego nakazanego przez wojewodę w drodze aktu prawa miejscowego (rozporządzenia) zwierząt wolno żyjących na danym terenie w sposób efektywny i skuteczny, w formule działania doraźnych zgrupowań zadaniowych (złożonych z policjantów, funkcjonariuszy Straży Granicznej, funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej lub żołnierzy, posiadających uprawnienia do wykonywania polowania), przekazywanych do dyspozycji wojewody (na wniosek), odpowiednio przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych lub – ewentualnie – Ministra Obrony Narodowej.

Ponadto przedmiotowa ustawa przewiduje umożliwienie wykorzystywania przez myśliwych broni wyposażonej w tłumiki huku do wykonywania odstrzału sanitarnego, co pozwoli uniknąć ryzyka przepłaszania stad zwierząt (w tym w szczególności dzików) wynikającego z huku związanego z wystrzałem, a tym samym ryzyka migracji potencjalnie chorych osobników na wolne od ASF obszary.

Wyrażam przekonanie, że przyjęte rozwiązania pozwolą na zwiększenie efektywności działań związanych z zarządzaniem liczebnością zwierzyny łownej, w tym w szczególności dzików.

Kolejną istotną kwestią jest zbieranie dzików padłych. W sposób ciągły realizowane są intensywne akcje poszukiwania i bezpiecznej likwidacji zwłok padłych dzików na terenach występowania ASF i terenach bezpośrednio zagrożonych wystąpieniem tej choroby, z zachowaniem

zasad bioasekuracji oraz intensywny monitoring (badanie w kierunku ASF) dzików zarówno padłych, jak i odstrzelonych.

Mówiąc o działaniach prewencyjnych nie można pominąć obowiązku przestrzegania zasad bioasekuracji. Dotyczy to zarówno ograniczenia możliwości przeniesienia wirusa ze środowiska naturalnego do gospodarstw utrzymujących świnie, jak również w samym środowisku naturalnym (rola bioasekuracji myśliwych, pracowników służb leśnych, ale także pracowników innych gałęzi gospodarki, np. sektora turystyki, czy samych podróżnych).

Wszyscy posiadacze świń, niezależnie od wielkości utrzymywanego stada, zobligowani są do przestrzegania wymagań w zakresie bioasekuracji, określonych w przepisach rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń (Dz. U. z 2018 r. poz. 290, z poźn. zm.). Rozporządzenie to było kilkukrotnie zmieniane, a na podstawie zmiany z dnia 9 lutego 2018 r. wprowadzono obowiązek spełniania przez hodowców świń stosownych wymagań na całym terytorium kraju, również poza obszarami objętymi regionalizacją w związku z występowaniem ASF, tj. poza obszarem ochronnym, obszarem objętym ograniczeniami oraz obszarem zagrożenia.

Jednocześnie należy podkreślić, że Inspekcja Weterynaryjna (IW) przeprowadza kontrole wszystkich gospodarstw w ww. zakresie. W latach 2018 – 2019 IW skontrolowała 131 297 gospodarstw[1].

W przypadku stwierdzenia w danym gospodarstwie uchybień w spełnianiu wymagań w zakresie bioasekuracji, powiatowy lekarz weterynarii może wydać następujące decyzje administracyjne:

- decyzję administracyjną nakazującą usunięcie stwierdzonych uchybień,
- decyzję administracyjną nakazującą zabicie lub ubój świń oraz zakazującą ich utrzymywania.

Jeżeli w wyniku kontroli nie zostaną stwierdzone nieprawidłowości, nie jest wszczynane postępowanie administracyjne.

Kontrole prowadzone są w całym kraju na tych samych zasadach, na podstawie obowiązujących w tym zakresie przepisów. Działania te będą kontynuowane. Wykonywane kontrole stanowią także ważne narzędzie o charakterze edukacyjno – informacyjnym, co w efekcie przekłada się na wzmacnianie świadomości obywateli w zakresie: samej choroby, środków prewencyjnych oraz obowiązujących wymagań weterynaryjnych.

Jednocześnie przygotowane zostały materiały informacyjne oraz wzory dokumentów, które zgodnie z obowiązującymi przepisami powinny być prowadzone w gospodarstwach utrzymujących świnie, w celu ułatwienia hodowcom wywiązania się z tych wymogów. Opracowane materiały zostały

[1] wg danych Głównego Inspektoratu Weterynarii

udostępnione na stronie internetowej administrowanej przez Główny Inspektorat Weterynarii, a także rozdystrybuowane podległym organom Inspekcji Weterynaryjnej oraz innym instytucjom związanym z branżą rolniczą, np. Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Odnosząc się do stworzenia na obszarze powiatu piotrkowskiego specjalnej strefy uprzejmie informuję, że w związku z wystąpieniem na terytorium Polski oraz innych państw członkowskich Unii Europejskiej afrykańskiego pomoru świń (ASF), Komisja Europejska w decyzji wykonawczej nr 2014/709/UE z dnia 9 października 2014 r. w sprawie środków kontroli w zakresie zdrowia zwierząt w odniesieniu do afrykańskiego pomoru świń w niektórych państwach członkowskich i uchylającej decyzję wykonawczą 2014/178/UE (Dz. Urz. UE L 295 z 11.10.2014, str. 63, z późn. zm.) wprowadziła regionalizację, tj. podział kraju na następujące obszary w zależności od sytuacji epizootycznej:

- obszar ochronny - określony w części I załącznika do ww. decyzji - strefa buforowa, w której co do zasady choroba nie powinna występować (tzw. strefa żółta);
- obszar objęty ograniczeniami - określony w części II załącznika do ww. decyzji, związany z występowaniem przypadków choroby u dzików (tzw. strefa czerwona);
- obszar zagrożenia - określony w części III załącznika do ww. decyzji, związany z występowaniem ognisk ASF u świń i/lub przypadków tej choroby u dzików (tzw. strefa niebieska).

W ww. decyzji zostały wprowadzone środki kontroli w zakresie zdrowia zwierząt dotyczące przemieszczania, wysyłki świń oraz niektórych produktów pochodzących od świń i znakowania mięsa wieprzowego z obszarów wymienionych w załączniku do tej decyzji w celu zapobieżenia rozprzestrzenianiu się tej choroby na inne obszary poprzez wprowadzenie ograniczeń dotyczących przemieszczania żywych świń, nasienia, komórek jajowych i zarodków oraz świeżego mięsa wieprzowego i niektórych produktów wieprzowych.

Wprowadzenie restrykcji na obszarze zagrożonym, obszarze objętym ograniczeniami oraz obszarze ochronnym ma na celu zapobieżenie rozprzestrzenienie się ASF poza te obszary określone przez Komisję Europejską w załączniku do decyzji 2014/709/UE.

Decyzja ta została wdrożona do krajowego porządku prawnego rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń.

Przedmiotowe rozporządzenie wdraża szereg zakazów, nakazów i ograniczeń, na obszarach wskazanych w załącznikach do ww. decyzji tj. na obszarze ochronnym, obszarze objętym ograniczeniami oraz obszarze zagrożenia.

Zgodnie z ww. rozporządzeniem istnieje generalny zakaz przemieszczania świń z obszaru zagrożenia lub obszaru objętego ograniczeniami poza te obszary. Jednakże istnieje również odstępstwo, które dopuszcza przemieszczanie świń z gospodarstwa położonego na obszarze zagrożenia lub obszaru objętego ograniczeniami poza te obszary, po spełnieniu szeregu odpowiednich wymagań.

Każdorazowo środki transportu, którymi przemieszczano świnie muszą zostać oczyszczone i odkażone, a w razie potrzeby poddane deratyzacji. Przeprowadzenie powyższych działań potwierdza się w stosownych dokumentach.

Jednocześnie należy podkreślić, że świnie przemieszczane na obszarze ochronnym, obszarze objętym ograniczeniami oraz obszarze zagrożenia oraz z tych obszarów do miejsca położonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej muszą być zaopatrzone w świadectwo zdrowia wystawione przez urzędowego lekarza weterynarii na podstawie badania klinicznego świń przeprowadzonego nie wcześniej niż 24 godziny przed przemieszczeniem tych świń.

Ponadto, stosownie do art. 45 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt powiatowy lekarz weterynarii w przypadku zagrożenia wystąpienia lub wystąpienia choroby zakaźnej zwierząt podlegającej obowiązkowi zwalczania, w tym ASF, w drodze rozporządzenia - aktu prawa miejscowego, może ograniczyć przemieszczanie lub obrót albo zakazać przemieszczania lub obrotu zwierzętami niektórych gatunków, zwłokami zwierzęcymi, produktami, surowcami i produktami rolnymi lub paszami oraz innymi przedmiotami, które mogą spowodować szerzenie się choroby zakaźnej zwierząt.

W związku z powyższym Powiatowy Lekarz Weterynarii w Piotrkowie Trybunalskim w przypadku kiedy przemieszczanie świń, mięsa wieprzowego, i innych produktów pozyskanych od świń i dzików może spowodować szerzenie się choroby może wydać akta prawa miejscowego, w którym wprowadzi odpowiednie ograniczenia i zakazy.

Odnosząc się do kwestii zapewnienia wsparcia i pomocy finansowej producentom trzody chlewnej, przekazuję poniższe informacje.

W 2019 r. nastąpiła wyraźna poprawa sytuacji cenowej na rynku wieprzowiny i wzrost opłacalności produkcji. Obok spadku pogłowia i ubojów trzody w UE-28, w tym w Polsce, do wzrostu cen przyczyniło się także pojawienie się ASF w Chinach i wielu krajach azjatyckich, co zadecydowało z kolei o wzroście eksportu z krajów Unii Europejskiej. W rezultacie w okresie od stycznia do grudnia 2019 r. cena żywca wieprzowego w Polsce wzrosła o 55,5%. W ocenie Komisji Europejskiej sytuacja na rynku wieprzowiny pozwala obecnie na opłacalne prowadzenie działalności na tym rynku i w związku z tym nie przewiduje ona aktualnie nadzwyczajnych działań pomocowych z budżetu UE dla producentów świń.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że w związku z projektowanymi przepisami UE ustanawiającymi zasady dotyczące wsparcia na podstawie planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej na lata 2021-2027 prowadzone są aktualnie prace mające na celu określenie działań, które będą realizowane m.in. w ramach sektorowych interwencji oraz celu szczegółowego WPR: Poprawa pozycji rolników w łańcuchu wartości. Wykonana została analiza poszczególnych rynków rolnych, w której zdefiniowane zostały słabe strony i potrzeby rynków.

W ramach interwencji sektorowych, które muszą wpisywać się w interwencje określone w projekcie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącego planów strategicznych na lata 2021-2027, i które będą mogły być realizowane przez organizacje producentów lub inne zorganizowane formy współpracy producentów rolnych, zaproponowano na obecnym etapie cztery interwencje dotyczące:

- poprawy infrastruktury wykorzystywanej do planowania i organizacji produkcji, w tym do utrzymania jakości produktu w procesie produkcji, dostosowywania tej produkcji do popytu, optymalizacji kosztów produkcji oraz stabilizacji cen producentów z poszanowaniem środowiska naturalnego,
- poprawy wyposażenia technicznego wykorzystywanego do koncentracji dostaw i umieszczania produktów na rynku z uwzględnieniem poszanowania środowiska naturalnego,
- działań informacyjnych, promocyjnych i marketingowych w odniesieniu do produktów, marek i znaków towarowych organizacji producentów,
- działań mających na celu zapobieganie kryzysom oraz zarządzania kryzysowego.

Potrzeby wynikające z analizy SWOT w zakresie poprawy pozycji rolników w łańcuchu wartości dotyczą m.in.

- stymulowania wspólnych działań rolników w ramach różnych form współpracy i kooperacji,
- wspierania alternatywnych łańcuchów wartości, w tym krótkich łańcuchów żywnościowych,
- poprawy współpracy w ramach łańcucha wartości, w tym przez angażowanie się producentów rolnych w segmentach przetwórstwa produktów rolnych,
- wspierania rozwoju zorganizowanych form handlu.

Powyższe propozycje są konsultowane z uczestnikami rynku w celu wspólnego zdefiniowania rodzaju działań, które powinny być wspierane w przyszłej perspektywie finansowej Unii Europejskiej w celu rozwiązywania problemów poszczególnych branż.

Ponadto zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U z 2015 r. poz.187 z późn. zm.) producenci rolni prowadząc chów lub hodowlę świń na obszarze zapowietrzonym lub zagrożonym wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń lub na obszarze objętym częścią II lub III załącznika do decyzji wykonawczej Komisji z dnia 9 października 2014 r. w sprawie środków kontroli w zakresie zdrowia zwierząt w odniesieniu do afrykańskiego pomoru świń w niektórych państwach członkowskich i uchylającej decyzję wykonawczą 2014/178/UE zgodnej z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 702/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. uznającego niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 193 z 01.07.2014, str. 1) mogą ubiegać się o nieoprocentowane pożyczki, na sfinansowanie nieuregulowanych zobowiązań cywilnoprawnych, które zostały podjęte w związku z prowadzeniem działalności rolniczej na ww. obszarach. Przedmiotowe pożyczki są udzielane na okres do 10 lat, a ich wysokość nie może przekroczyć kwoty nieuregulowanych zobowiązań cywilnoprawnych producentów świń i kwoty:

- 50 000 zł na siedzibę stada, w której w 2016 r. utrzymywanych było średniorocznie do 50 sztuk świń,
- 100 000 zł na siedzibę stada, w której w 2016 r. utrzymywanych było średniorocznie powyżej 50 do 100 sztuk świń,
- 300 000 zł na siedzibę stada, w której w 2016 r. utrzymywanych było średniorocznie powyżej 100 do 500 sztuk świń,
- 500 000 zł siedzibę stada, w której w 2016 r. utrzymywanych było średniorocznie powyżej 500 do 1 000 sztuk świń,
- 1 000 000 zł na siedzibę stada, w której w 2016 r. było utrzymywanych średniorocznie powyżej 1 000 sztuk świń.

Natomiast na podstawie § 13p ww. rozporządzenia udzielana jest pomoc dla producentów świń, którzy zaprzestali produkcji świń w związku z obowiązującym zakazem utrzymywania w gospodarstwie świń lub ich wprowadzenia do gospodarstwa, wydanym w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń na podstawie art. 44 ust. 1 pkt 9, art. 45 ust. 1 pkt 3a, art. 46 ust. 3 pkt 3a, art. 47 ust. 1 lub art. 48b ust. 1 pkt 2 lub ust. 3 przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. Kwota pomocy, jest obliczana jako iloczyn średniej rocznej liczby świń utrzymywanych w gospodarstwie w okresie 12 miesięcy poprzedzających miesiąc, w którym został wprowadzony zakaz, jednak nie więcej niż 50 sztuk dla jednego producenta świń, i kwoty 0,36 zł oraz liczby dni w danym roku kalendarzowym obowiązywania zakazu.

Ponadto na podstawie § 13e ww. rozporządzenia udzielana była pomoc dla producentów rolnych, którzy w latach 2015–2018 przez co najmniej rok utrzymywali świnie w gospodarstwach położonych na obszarze, na którym realizowany jest program bioasekuracji mogą składać wnioski o udzielenie pomocy o charakterze pomocy de minimis w rolnictwie na refundację 50% wydatków poniesionych na zakup mat dezynfekcyjnych, sprzętu do wykonania zabiegów dezynfekcyjnych, dezynsekcyjnych lub deratyzacyjnych oraz produktów biobójczych, środków dezynsekcyjnych lub deratyzacyjnych, odzieży ochronnej i obuwia ochronnego oraz wydatków poniesionych na zabezpieczenie budynków, w których utrzymywane są świnie przed dostępem zwierząt domowych. Termin naboru o tę pomoc ogłasza Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Odnosząc się do kwestii zapewnienie wsparcia i pomocy finansowej hodowcom w przestrzeganiu bioasekuracji uprzejmie informuję, że w ramach poddziałania 5.1. „Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczenie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 rolnicy, prowadzący produkcję świń na poziomie co najmniej 50 sztuk, mogą ubiegać się o przyznanie pomocy na inwestycje, które zabezpieczają gospodarstwo przed przeniesieniem ASF.

Pomoc obejmuje: wykonanie ogrodzenia chlewni wraz z terenem koniecznym do realizacji obsługi świń, w tym miejsca, w których składuje się paszę, ściółkę oraz sprzęt do obsługi świń, utworzenie lub zmodernizowanie zadaszonej niecki dezynfekcyjnej, zakup urządzeń do dezynfekcji, wykonanie inwestycji umożliwiających utrzymywanie świń w odrębnych, zamkniętych pomieszczeniach.

Maksymalna kwota wsparcia dla beneficjenta wynosi 100 000 zł. Pomoc stanowi refundację do 80 % kosztów kwalifikowalnych operacji.

W przypadku inwestycji dotyczących wykonania ogrodzenia, zastosowano uproszczoną formę kosztów. Pomoc przyznaje się na podstawie standardowych stawek jednostkowych za wykonanie ogrodzenia, które wynoszą:

1) 1 metra bieżącego ogrodzenia – 200 zł;
2) bramy – 1820 zł;
3) furtki – 610 zł.

Kwotę pomocy w przypadku standardowych stawek jednostkowych wypłaca się do wysokości 80% ustalonych stawek.

W PROW 2014-2020 na realizację poddziałania 5.1. „Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczenie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych,

niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof" objętego PROW 2014-2020 wyodrębniono kwotę 124 494 590 euro.

Dotychczas w ramach ww. instrumentu wsparcia odbyły się 4 nabory wniosków o przyznanie pomocy w terminach: 28.09.2017 r. - 27.10.2017 r.,02.01.2018 r. - 31.01.2018 r., 05.11.2018 r.-04.12.2018 r., 28.10.2019 r. – 22.11.2019 r.

Według harmonogramu planowanych naborów wniosków w ramach PROW 2014-2020, zamieszczonego na witrynie internetowej: https://www.gov.pl/web/rolnictwo/harmonogram-naboru-wnioskow-prow-2014-2020, planowany termin naboru wniosków w ramach ww. instrumentu wsparcia to: wrzesień 2020 r. i wrzesień 2021 r. Należy jednak zaznaczyć, iż ogłoszenie naboru uzależnione będzie od dostępności środków finansowych (z uwzględnieniem m.in. wykorzystania środków w ramach poprzedniego naboru).

Podsumowując należy podkreślić, że na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podejmowane są wielokierunkowe działania, opierające się na przepisach prawa unijnego, wytycznych Komisji Europejskiej oraz rekomendacjach Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA), mające na celu powstrzymanie dalszego szerzenia się ASF, a w perspektywie doprowadzenie do eliminacji tej choroby, w tym w szczególności związane z odpowiednim zarządzeniem populacją dzików.

Kluczowa jest wzajemna współpraca, dalsze doskonalenie procedur, wymiana doświadczeń praktycznych oraz naukowych, szczególnie w zakresie zarządzania populacją dzików oraz stosowanej bioasekuracji, na różnych szablach walki z ASF. W prowadzonych działaniach nie można pominąć ciągłego podnoszenia świadomości nie tylko środowisk rolniczych i myśliwskich, ale całego społeczeństwa.

Szymon Giżyński

Sekretarz Stanu

Do wiadomości:

1. Biuro Prezesa Rady Ministrów (pismo z dnia z dnia 2 stycznia 2020 r. znak: BPRM.217.3.13.2019.JG/KG(2)).